

До:
Членовете на научното жури,
утвърдено със Заповед Р-109-477/20.07.2018 год.
на Ректора на “Проф. д-р Параскев Стоянов” - Варна

СТАНОВИЩЕ

от доц. д.н. Живко Иванов Драганов (специалност 05.05.13),
член на научното жури

за провеждане на конкурс за заемане на академичната
длъжност „Професор” по професионално направление 3.б. Право,
научна специалност - Гражданско право (Медицинско право),
по конкурса, обявен от МУ “Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна,
ДВ, бр. 36 от 27.04.2018 г.,
с кандидат доц. д-р Мария Атанасова Вълканова-Иванова

Уважаеми членове на научното жури,

Представям на Вашето внимание становището си за научната, научно-приложната и преподавателската дейност на единствения кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” по Гражданско право (Медицинско право) към Факултет „Обществено здравеопазване” на МУ Варна – доц. д-р Мария Вълканова. Становището е изготвено въз основа на материалите за участие в конкурса, представени от кандидата.

1. Биографични данни

Мария Вълканова-Иванова завършва ЮФ на Икономическия университет гр. Варна през 1998. През 1999 тя постъпва като асистент към Катедрата по Здравен мениджмънт на Медицинския университет – Варна. От 2003 година Мария Вълканова

заема длъжността “старши асистент” към Катедрата по социална медицина и организация на здравеопазването, а от 2007 година – длъжността “главен асистент” към същата катедра. През 2010 година, след успешна защита на дисертационен труд на тема „Договор за застраховка „Живот“ в случай на смърт в полза на трето лице”, СНС по правни науки към ВАК присъжда на Мария Вълканова образователната и научна степен доктор по право, по научната специалност 05.05.08. „Гражданско и семейно право”. През 2012 година тя е избрана за доцент по същата научна специалност. От 2012 година до този момент Мария Вълканова е ръководител на УС по Медицинска етика и право при Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването. Доц. Мария Вълканова е специализирала медицинско право в университета в Безансон – Франция (2007). Владее френски, английски и руски език. Тя е член на Световната асоциация по медицинско право (World Association for Medical law) и на Съюза на юристите в България.

2. Учебно - преподавателската дейност и ръководство на докторанти

Доц. Мария Вълканова има близо 20 години преподавателски стаж. Тя води лекции и семинарни занятия по дисциплините Основи на правото (Гражданско и търговско право), Основи на правото (Трудово и административно право), Медицинско право, Основи на правното регулиране във фармацевтичния сектор, Трудово и административно право и Социално и здравно законодателство. От приложената справка за учебната натовареност на доц. Мария Вълканова е видно, че за всяка от последните четири учебни години, учебната ѝ натовареност значително надхвърля установения с решение на АС норматив от 162 часа годишна заетост. Тя има дългогодишен преподавателски опит по дисциплините по научната специалност на обявения конкурс. Доц. Вълканова е разработила самостоятелен курс и е автор на учебник по Медицинско право.

Доц. Мария Вълканова е осъществила успешно научно ръководство на един докторант, защитил дисертация по специалността “Управление на здравните грижи”.

В съответствие с Решение на АС на МУ – Варна, за обявения конкурс не следва да се прилагат изискванията по чл.100, ал. 2 и ал. 5 от ППАС в МУ – Варна, кандидатът да е заемал академичната длъжност “Доцент” или изборна неакадемична длъжност (преподавател или хоноруван преподавател) в МУ – Варна и/или друго висше училище и/или научна организация не по-малко от 7 години и да е научен ръководител на поне

трима докторанти, от които поне двама успешно защитили и поне един от защитилите – в същата научна специалност.

3. Оценка на изследователската дейност на кандидата и на представените научни трудове

За участието си в конкурса доц. Мария Вълканова е представила 28 научни публикации, в това число една монография, деветнадесет публикации в научни издания в страната и осем статии, публикувани в чуждестранни научни издания, на английски език. Дванадесет от публикациите са в съавторство. По-голямата част от изследванията на доц. Вълканова са посветени на проблеми на правното регулиране на медицинската дейност. Научните ѝ трудове в своята цялост допринасят съществено за развитието на тази сравнително нова област на правната наука у нас.

Предмет на представеното за участие в конкурса монографично изследване са проблемите на професионалния риск в медицината и специфичните въпроси на гражданската отговорност при осъществяване на медицинската дейност. Трудът включва три глави. В първата глава авторът анализира риска като предпоставка за осъществяването на юридическата отговорност и риска в медицината. Разглеждат се специфичното значение и съдържание на риска в медицината и различните му аспекти, включително през призмата на съдебната практика и в сравнителен план. Специално внимание се отделя на риска във връзка с договорите между лекар и пациент, чрез изясняване на характера на правоотношението лекар – пациент. Анализира се също институтът на информираното съгласие като правен способ за разпределяне на риска в медицината. В Глава втора авторът разглежда правната същност на лекарските задължения във връзка с осъществяването на медицинския риск и отговорността на лекаря. Трета глава включва анализ на риска в случаите на настъпване на т.нар. нежелани събития в медицината. Направени са предложения за усъвършенстване на нормативната уредба.

Монографичното изследване „Професионалният риск и отговорността в медицината – гражданскоправни аспекти“ представлява оригинален труд с множество приноси за развитието на правната наука в България. То е първото изследване, което има за свой предмет анализа на професионалния риск в медицината в контекста на гражданската отговорност. Други приноси на труда са:

- формулирането от автора на субективното право на риск на лекаря и разглеждането на задължението за сигурност като самостоятелно задължение, различно от това за дължимата грижа;
- обогатяването на съществуващите изследвания с подробен анализ на специфичните форми на риска в медицината и с анализ на съдебната практика;
- сравнителноправното изследване на законодателството на други държави, сред които Франция, Русия, Испания, Дания, във връзка със субектите на задължението за информиране на пациентите;
- изясняването на понятието “нежелано събитие” и на неговото значение в медицинското право;
- предложенията de lege ferenda.

Самостоятелно внимание с оглед на техните приноси заслужават много от статиите и научните доклади на кандидата. В “Новият регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица”, 2017, се изследват особено актуалните проблеми на сигурността и защитата на данните на пациента в правото на ЕС. Статията “По някои въпроси относно обстоятелствата, изключващи наказателната и административно-наказателната отговорност на лекаря”, сп. Социална медицина, съдържа анализ на вътрешното право относно изключването на отговорността на лекаря при предприемане на професионален риск, въпрос който освен теоретично, несъмнено има и важно практическо значение. Важен принос за практиката имат още публикациите “Върху някои специални положения на гражданския процес, касаещи лечебните заведения в качеството им на длъжници”, Варненски медицински форум, 2018 и “Новите положения в Наредбата за медицинската експертиза и тяхното отражение върху положението на хората с увреждания” (в съавторство), Здравна икономика и мениджмънт, бр.2/2018 г. Доц. Мария Вълканова има научни публикации, издадени на руски и на английски език.

За значимостта на научното творчество на кандидата свидетелстват и приложените справки за цитирания. От тях е видно, че публикациите на доц. Вълканова са били цитирани 51 пъти в трудове от българска научна литература и веднъж в чужда, от общо 16 чуждестранни и български автора.

Заклучение

С оглед изложеното по-горе, считам, че научната, научно-приложната и преподавателската дейност на кандидата Мария Атанасова Вълканова следва да получат висока оценка. Представеният за участие в конкурса монографичен труд и останалите публикации на кандидата отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за прилагането му.

Считам, че доц. Мария Вълканова притежава необходимите качества, преподавателски и научно-изследователски опит, за заемане на академичната длъжност “професор” по Гражданско право (Медицинско право) към Факултет „Обществено здравеопазване” на МУ Варна и убедено предлагам на членовете на научното жури да подкрепят нейната кандидатура.

07 август 2018

гр. София

/доц. д.н. Ж. Драганов/